

KÜMME KÜSIMUST ERAKONDADELE

Säästlik keskkonnakasutus on otseses seoses meie teadmiste taseme ja väärtushinnangutega. Maapõu on üks olulisimaid keskkonna komponente, pakkudes loodusressursse maavarade, põhjavee, mullastiku ja ehitustoe näol. Enamus loodusvarasid Eesti Vabariigis kuulub riigile. Maapõue kasutuse planeerimine ja sellega seotud uuringute korraldamine on riigi oluline funktsioon. Seetõttu on mõistetav ka meie soov omada selget arusaama valimistel osalevate erakondade ja poliitikute seisukohtadest maapõue ressursside haldamise ning korraldamise osas.

Seoses Riigikogu valimistega on Eesti maapõue uuringute ja kasutuselevõtuga tegelevad spetsialistid ning teadlased, aga ka ettevõtjad ja üldsus tervikuna väga huvitatud valitavate erakondade seisukohtadest. Meie küsimused on:

- Kui teostatavaks hindate võimalust kasutada Eesti loodusressursside potentsiaali täielikumalt ja maavarasid rohkem väärindades suurendada riigi netoekspordi mahtu kiirendades nii majanduskasvu, luues kõrgepalgalisi töökohti ja ühtlasi eeldusi teadus-tehnoloogiliseks loometegevuseks?
- Milliseks hindate riigi võimekust maapõuekasutuse uurimisel, planeerimisel ja rakendamisel ning millised peaksid olema peamised arengud selles valdkonnas eelseisva valimisperioodi kestel?
- Kas maavarade uuringute ja kasutuselevõtu planeerimine on teie arvates piisavalt ja otstarbekalt seotud teiste riiklike huvidega nagu riigi konkurentsivõime, riigieelarve struktuurne tasakaal, riigi julgeolek ja keskkonnapoliitika, regionaalpoliitika ning maa kasutajate huvid?
- Kas riigi arendamise seisukohast oleks otstarbekas, et maavarade võimalik kasutuselevõtt, kaevandamise planeerimine ja rakendamine toimuks teadmistepõhiselt läbi töötatud uuringute ning arendusplaanide alusel Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi alluvuses?
- Kas seni praktiseeritav keskkonnakaitse poliitika, eelkõige looduskaitsealade loomine, on teie hinnangul piisavalt kaalutud teiste riiklike huvidega?
- Kas peate vajalikuks riikliku geoloogiateenistuse loomist, mis pakuks rakendusliku eesmärgiga tehtud uuringute alusel maapõue ekspertteenuseid ning tegeleks eesmärgipärase ja kaalutletud maapõuekasutuse planeerimisega nii nagu Põhjamaades?
- Kas peate vajalikuks ülikoolide, rakendusasutuste jt huvigruppide (geoloogiast ökoloogiani) koostöö toetamist maapõuega seotud probleemide lahendamisel?
- Kas toetaksite tänaste üksikute valdkondlike maavarade kasutamise arengukavade asemel ühtse maapõue strateegia loomist, mis tagaks kõigi osapoolte huvide ja kaalutletud vajaduste arvestamise ning eesmärgipärase tegutsemise?

- Kas te peate õigeks senist praktikat, et perspektiivsete maavarade (fosforiit, graptoliitargilliit jt) uuringuteks ei eraldata riiklikke vahendeid ja keelatakse neid maavarasid uurida?
- Kas te peate vajalikuks kaasa aidata säästvate ja tervislike ehitusmaterjalide kohaliku toorme uurimisele ning nendest hoonete ehitamisele?

Palume vastust saatja e-aadressile iga küsimuse kohta eraldi 23. veebruariks 2015. Ühtlasi palume luba teilt saadud vastuste (ka mittevastamise) käsitlemiseks ajakirjanduses. Teie seisukohtade põhjal koostame soovitud meiega seotud organisatsioonidele ja asutustele, kelle tööülesanded on seotud maapõue küsimuste lahendamise, sh ka mäetööstusega, kus Statistikaameti andmetel töötas 2014. aastal 4 200 inimest.

Lugupidamisega,

Anne Pöldvere
(juhatuse esimees)

16. veebruaril 2015

MTÜ Eesti Geoloogia Selts
www.egeos.ee